

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111226639
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5111226639.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu Stredoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Žilina, Pri Rajčianke 2927/8, IČO: 36 442 151, proti žalovanému M. V., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XX, právne zastúpenému advokátom JUDr. Milošom Gerom, so sídlom F., U. XXX, o zaplatenie 1.143,10 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 18C 279/2011-419 zo dňa 4. decembra 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že

- žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi sumu 185,85 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 160,65 eur od 20.7.2010 až do zaplatenia;
- vo zvyšku návrh/žalobu žalobcu o zaplatenie 1.143,10 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne zo sumy 1.143,10 eur od 20.7.2010 až do zaplatenia z a m i e t a .

Žalovaný má voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 92 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol vo zvyšnej časti (o zaplatenie 1.143,10 eur s príslušenstvom) návrh žalobcu. Vychádzal z toho, že žalobca svoj nárok jednoznačne kvalifikoval podľa § 39 ods. 1 písm. b/ zák. č. 656/2004 Z.z., čomu zodpovedalo vymedzenie na súvisiacej faktúre, aj na prvých pojednávaniach; neskôr zmenil - „bez relevantného zdôvodnenia kvalifikáciu pôvodne ním tvrdenú“ - na nárok podľa § 39 ods. 1 písm. c/ označeného zákona. Podľa okresného súdu bol však v doterajšom priebehu konania (vrátane konania pred odvolacím súdom) opomenutý oznam na faktúre, kde žalobca kvalifikoval neoprávnený odber (práve) prostredníctvom § 39 ods. 1 písm. b/ zák. č. 656/2004 Z.z. V zmysle dotknutého zákonného ustanovenia ide o subjektívnu zodpovednosť, pričom zavinenie žalovaného, resp. vykonanie neoprávneného zásahu žalovaným do určeného meradla preukázaný nebol. V danej spojitosti okresný súd uviedol, že v obdobnom prípade bolo odvolacím súdom (sp. zn. 10Co/155/2012) konštatované, že vymedzenie vykonané dodávateľom (žalobcom) je nemenné.

2. Okresný súd zdôraznil, že na meradle odberného miesta žalovaného bola nulová spotreba vykazovaná už od 11.6.2009 a žalobca „nelogicky“ až 30.6.2010 vykonal kontrolu predmetného odberného miesta. Z uvedeného vyplýva, že nulovú spotrebu v predchádzajúcom období akceptoval. Okresný súd konštatoval, že žalobca ku kontrole odberného miesta, resp. určeného meradla neprizval žalovaného a ani policajtov; v danej súvislosti zároveň uviedol, že prítomnosť policajtov „sa nevyžaduje v zmysle právnych predpisov“. Svedka navrhnutého žalobcom - pána F. - vyhodnotil ako nehodnovného, lebo sa na výpoveď vopred pripravil a „určité skutočnosti si podozrivo pamätal a k niektorým sa vôbec nevedel vyjadriť“. Ďalších „svedkov žalobcu“ okresný súd nevypočul, lebo nepovažoval ich výpovede za dôvodné a ani žalobca netrval na ich výsluchu.

3. Po vymedzení všeobecných súvislostí sporového konania, bremena tvrdenia, dôkazného bremena a dokazovania (vrátane východiska, podľa ktorého sa neobjasnená skutková okolnosť považuje za nedokázanú) okresný súd uzavrel, že v súdnej veci k žiadnej skutočnej škode nedošlo. Zdôraznil, že nulová spotreba automaticky neznamená neoprávnený odber, pričom odpočty vykonané pred 30.6.2010 skutočne nulovú spotrebu i potvrdili. Dokonca podľa znaleckého posudku z roku 2006 bol prívod elektrickej energie na danom mieste nefunkčný, elektroskriňa v havarijnom stave - nepoužiteľná bez kompletnej „repasie“. Z vykonaného dokazovania zároveň vyplynulo, že v rozhodnom období dotknutá čistička odpadových vôd (odberné miesto žalovaného - ďalej len ČOV) nebola ani v prevádzke, a teda nedošlo k žiadnemu odberu elektrickej energie. Okresný súd doplnil, že aj v prípade, keď sa postupuje podľa vyhlášky č. 154/2005 Z.z. (pretože sa nedá zistiť skutočná potreba), je rozhodujúce, či skutočne došlo k odberu, k čomu v prejednávacom prípade „preukázateľne nedošlo“.

4. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 2 O.s.p. tak, že uložil žalobcovi povinnosť titulom ich náhrady zaplatiť žalovanému 1.508,70 eur, ktorú výšku trov podrobne zdôvodnil, vrátane vysvetlenia neakceptovania niektorých úkonov právnej služby uplatňovaných žalovaným, resp. jeho právnym zástupcom.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že návrhu (v aktuálne uplatňovanom rozsahu) bude v plnej miere vyhovené. Poukazoval na to, že kontrolou na predmetnom odbernom mieste bol dňa 30.6.2010 zistený neoprávnený odber elektrickej energie podľa § 39 ods. 1 písm. c/ zák. č. 656/2004 Z.z., t.j. išlo o odber meraný zariadením, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Ohľadne zmenenej kvalifikácie uplatňovaného nároku odvolateľ uviedol, že zmena skutkových okolností v priebehu konania nemôže byť na jeho škodu, t.j. nemôže spôsobiť „stratu nároku“. Zdôrazňoval, že nie je podstatné, kto meracie zariadenie poškodil; relevanciu má iba to, že žalovaný porušil povinnosť udržiavať odberné miesto v zodpovedajúcom technickom stave. V tejto spojitosti dodal, že subjektom, ktorý mal prospech z poškodeného meracieho zariadenia, bol žalovaný.

6. Argumentáciu znaleckým posudkom z roku 2006 považoval žalobca za neprimeranú, keďže od roku 2008 bola na predmetnom odbernom mieste zaznamenávaná spotreba elektriny. Rovnako bola táto zaznamenaná po výmene (práve v dôsledku kontroly z 30.6.2010) poškodeného zariadenia v období po 30.6.2010. Odvolateľ mal za to, že len z vyjadrení vlastníkov chát, že neboli napojení na ČOV, nevyplýva, že reálne nedochádzalo k odberu energie na odbernom mieste žalovaného. Súčasne za nepresné označil stotožňovanie vykonávania odpočtov elektrickej energie s kontrolou konkrétneho odberného miesta. Žalobca uzavrel, že ak v dôsledku poškodenia meracieho zariadenia toto nezaznamenávalo odber, boli naplnené znaky neoprávneného odberu, pričom výška škody sa odvíja od „platnej vyhlášky“.

7. Žalovaný žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Trval na tom, že žalobca sa snaží posudzovaným návrhom/žalobou získať od neho bezdôvodné obohatenie. Zdôrazňoval údaje uvedené na faktúre v časti „Oznamy zákazníkom“, z ktorých je zrejmé, že si žalobca uplatňoval svoj nárok z titulu neoprávneného zásadu odberateľa (žalovaného) do určeného meradla, t.j. podľa § 39 ods. 1 písm. b/ zák. č. 656/2004 Z.z.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je konštatované vo výroku tohto rozhodnutia.

9. Predošlé (taktiež zmeňujúce) rozhodnutie odvolacieho súdu - rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/100/2015 z 30.11.2015 - bolo zrušené uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 102/2016 a 7 Cdo 109/2016 z 28.9.2017. Úlohou odvolacieho súdu bolo doručiť vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu, nedoručenie ktorého podania bolo vyhodnotené ako vada podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. podmieňujúca zrušenie odvolacieho rozhodnutia.

10. Predmetné vyjadrenie bolo žalobcovi doručené dňa 23.7.2018. V stanovenej lehote (10 dní od doručenia) a ani neskôr - až do súčasného rozhodovania odvolacieho súdu - žalobca na dané podanie nereagoval. Aj z tohto titulu zostala procesná situácia v aktuálnom štádiu v podstate identická, ako v rámci odvolacieho prieskumu v novembri 2015; čomu zodpovedá i obsah odôvodnenia rozsudku krajského súdu.

11. Odvolací súd zhodne s názorom vysloveným už v prvom (zrušujúcom) rozhodnutí - uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/125/2012 z 20.3.2013 - konštatuje, že žalobca svoj nárok z titulu neoprávneného odberu elektrickej energie v zásade v priebehu celého konania vymedzuje

prostredníctvom skutkovej podstaty v zmysle § 39 ods. 1 písm. c/ zák. č. 656/2004 Z.z. Hoci zodpovedá skutočnosti, že na faktúre uvádza neoprávnený zásah odberateľa do určeného meradla, t.j. skutkovú podstatu podľa § 39 ods. 1 písm. b/ označeného zákona a tiež na úvodnom pojednávaní (3.2.2012) právne argumentoval týmto zákonným ustanovením, následne jednoznačne a výslovne definoval svoj nárok ako nárok z neoprávneného odberu meracím zariadením, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Dôležitým je, že skutkovo po celý čas žalobca tvrdil neoprávnenosť odberu na odbornom mieste žalovaného v dôsledku porušenia zabezpečenia určeného meradla.

12. V danej spojitosti krajský súd poznamenáva, že faktúra nie je titulom uplatňovania hmotnoprávneho nároku tak vo všeobecnosti, ako ani v prejednávanej veci. Taktiež právna kvalifikácia nepredstavuje obligatórnu náležitosť návrhu na začatie konania/žaloby; navyše, na spomínanom pojednávaní dňa 3.2.2012 síce žalobca argumentoval § 39 ods. 1 písm. b/ zák. č. 656/2014 Z.z., ale skutkovo uvádzal neregistrovanie spotreby v dôsledku poškodenia elektromeru. Tiež je nutné dodať, že poukazovanie na bezdôvodnú zmenu právnej kvalifikácie, či už okresným súdom alebo žalovaným, je irelevantné. Účastníkovi konania/strane sporu nič nebráni v jeho priebehu modifikovať vlastnú právnu argumentáciu; dokonca zákonom predpísaným postupom môže meniť aj skutkové tvrdenia (čo však nie je prípad súdnej veci). Pokiaľ okresný súd dával do pozornosti rozhodnutie v inej veci (sp. zn. Krajského súdu v Žiline 10Co/155/2012), išlo o skutkovo odlišný prípad, kedy bolo plnené zo strany odberateľa na základe konkrétneho skutkového i právneho vymedzenia, pričom odberateľ sa neskôr domáhal voči dodávateľovi vydania bezdôvodného obohatenia. Záver o nemožnosti zmeny nielen právnej, ale i skutkovej, kvalifikácie sa tak viazal k záväzku, ktorý už medzičasom zanikol splnením.

13. Následne je možné uzavrieť, že predmetom posúdenia v prejednávanom prípade bol neoprávnený odber elektrickej energie, ktorého základom bol odber meraný meracím zariadením, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii - § 39 ods. 1 písm. c/ zák. č. 656/2004 Z.z. Už v prvom (zrušujúcom) rozhodnutí - uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/125/2012 z 20.3.2013 - odvolací súd konštatoval (tiež) objektívny charakter zodpovednosti odberateľa za to, že na „jeho“ odbornom mieste nedôjde k nedovolenej manipulácii s meracím zariadením; rovnako tak neexistenciu povinnosti dodávateľa (resp. subjektu vykonávajúceho pre neho kontrolnú činnosť) prizývať ku kontrole meracieho zariadenia či už samotného odberateľa alebo príslušníkov polície, prípadne iné nezainteresované osoby. Predmetné stanovisko o tom, že nevyplnenie všetkých „kolóniek“ na tlačive týkajúcom sa vykonania kontroly (eventuálne na tlačive týkajúcom sa pripojenia k odberu elektrickej energie) neznamená neúčinnosť/neplatnosť kontroly (zmluvy o dodávke energie) sa viaže aj k tvrdeniam žalovaného ohľadne chýbajúcich čísel plombovacích klieští.

14. Na základe uvedeného je namieste vysloviť, že na strane žalovaného došlo k neoprávnenému odberu elektrickej energie, za ktorý odber i zodpovedá. Rozhodujúcim dôkazom je protokol o kontrole, vrátane pripojenej fotodokumentácie; bezprostredné vykonávanie kontroly dňa 30.6.2010 napokon potvrdzoval samotný žalovaný. Je neprijateľné požadovať od dodávateľov energií, aby vykonávanie priebežných kontrol možných neoprávnených odberov zaznamenávali vysoko sofistikovaným spôsobom, ktorý vylúči akékoľvek (hoci i vyložene účelovo teoretické) námietky odberateľov. Predmetná kontrola teda prebehla v súlade so všetkými požadovanými štandardmi.

15. Hoci okresný súd viac-menej nerešpektoval právne závery odvolacieho súdu z prvého (zrušujúceho) rozhodnutia, vykonal dokazovanie a ustálil skutkové okolnosti, ktoré sú primeraným základom pre rozhodnutie o výške povinnosti, ktorá zaťažuje žalovaného v súvislosti s neoprávneným odberom elektrickej energie v rámci ČOV. Predmetný nárok žalobcu má dve relatívne samostatné zložky - tzv. zisťovací poplatok a úhradu za (samotný) neoprávnený odber elektrickej energie v čase porušenia zabezpečenia meracieho zariadenia.

16. Právnym základom pre uplatňovanie tzv. zisťovacieho poplatku v prejednávanom prípade bol/je § 1 ods. 5 vyhlášky č. 154/2005 Z.z. Pre posudzovanie dôvodnosti dotknutého nároku je významným (práve) jeho výslovne vymedzenie, resp. označenie v predmetnej právnej norme - „náklady spojené so zisťovaním neoprávneného odberu“. To znamená, že sa nejedná o žiaden paušál, resp. poplatok, ako sa uvedené snaží vykladať (a v bežnej praxi i používať) žalobca, ale o (skutočné) náklady viažuce sa k zisteniu konkrétneho neoprávneného odberu. Bezprostredné úkony v rámci zistenia neoprávneného odberu pre žalobcu zabezpečovala na zmluvnom základe spoločnosť SSE - Metrológia, a.s., ktorej žalobca uhrádzal súvisiace výdavky. Tieto okolnosti v súdnej veci ani neboli sporné, vrátane výšky nákladov pripadajúcich na zisťovanie neoprávneného odberu na odbornom mieste žalovaného - 160,65 eur.

17. Žalobca si však okrem tejto čiastky uplatňuje v súvislosti so zisťovaním neoprávneného odberu i údajné vlastné náklady, ktoré ale v priebehu celého konania nielenže nijako nepreukázal, ale ani náležite skutkovo nevymedzil. Rozhodne v tomto smere neobstojí odkaz na metodický pokyn, resp. jeho dodatok č. 2 (č.l. 156-158), t.j. na písomnosti vytvorené výlučne samotným žalobcom, ktoré neobsahujú žiadnu špecifikáciu reálnych nákladov, ale len paušálne uvedenie sumy 550 eur (zahrňujúce i náklady uhradené spoločnosti SSE - Metrológia, a.s.). Absenciu akýchkoľvek konkrétnych tvrdení ohľadne výšky nákladov (priamo) žalobcu zodpovedá i jeho prednes na pojednávaní dňa 15.11.2013 (č.l. 183). Vyjadrenie: „mzdové náklady, náklady na materiálové technické vybavenie, softvérové vybavenie, personálne náklady (v čom sú odlišné od mzdových nákladov je viac ako diskutabilné - pozn. odvolacieho súdu), prevádzku a údržbu technických zariadení, osobných motorových vozidiel, PHM“ (kontrolu na mieste samom pritom vykonáva iný subjekt) totiž neobsahuje ani elementárnu mieru konkrétnosti. Naopak, celkový prístup žalobcu k vymedzeniu jeho vlastných nákladov spojených so zisťovaním neoprávneného odberu evokuje dojem, že snahou žalobcu je neprijateľne navyšovať svoj zisk, bez špecifikácie a preukázania reálnych nákladov.

18. Na základe neunesenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena ohľadne nákladov spojených so zisťovaním neoprávneného odberu, ktoré prevyšujú sumu uhradenú žalobcom spoločnosti SSE - Metrológia, a.s., krajský súd nárok žalobcu v dotknutej časti tzv. zisťovacieho poplatku zamietol; zamietnutie sa vzťahuje i na súvisiace príslušenstvo. Žalovaný je tak v danej spojitosti povinný zaplatiť žalobcovi sumu 160,65 eur spoločne s úrokom z omeškania (v zmysle § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z.) 9% ročne od 20.7.2010, t.j. po splatnosti faktúry, na ktorej boli náklady na zistenie neoprávneného odberu vyčíslené a zadefinované, do zaplataenia.

19. Pre úplnosť krajský súd dopĺňa, že okolnosti tejto „prvej zložky“ nároku žalobcu neboli stranami sporu (osobitne samotným žalobcom) rozporované ani v rámci dovolacieho konania a bližšie sa k jej súvislostiam nevyjadruje ani dovolací súd.

20. Právnym základom nároku dodávateľa/žalobcu na zaplataenie/náhradu neoprávneného odberu elektrickej energie bolo/je ustanovenie § 39 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z., v zmysle ktorého „Pri neoprávnenom odbere je ten, kto elektrinu odoberal, povinný uhradiť skutočne vzniknutú škodu. Ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo“.

21. Z citovaného znenia zákona je nepochybné, že zákonodarca preferuje a uprednostňuje náhradu skutočnej škody. Uvedené vyplýva z použitia daného termínu (ako východiskovo určujúceho) v prvej vete právnej normy. V druhej vete je vymedzený spôsob určenia skutočne vzniknutej škody („na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov“) a až ako následná/subsidiárna možnosť je definovaný spôsob výpočtu ustanoveného všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo. Zároveň je nutné zdôrazniť, že práve z titulu nezaznamenania odberu elektrickej energie meracím zariadením pri ustálení skutočne vzniknutej škody (rozsahu neoprávneného odberu) v zásade nikdy nemôže ísť o exaktne presný výpočet.

22. Výklad § 39 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z. (minimálne) naznačovaný žalobcom, podľa ktorého, ak je vykonaný zásah do meracieho zariadenia, potom nemožno „odčítať“ množstvo odobratej energie, teda zistiť objektívne rozsah odobratej energie, z ktorého titulu je nutné (vždy) postupovať podľa výpočtu fiktívnej škody, úplne popiera nielen znenie, ale aj účel a zmysel dotknutej právnej úpravy. V prípade akceptovania takéhoto prístupu by sa fakticky v každom jednom prípade neoprávneného odberu postupovalo automaticky podľa paušálneho výpočtu fiktívneho odberu elektriny. Nadväzne by sa obsolétnou stala tá časť § 39 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z., ktorá vyžaduje - dokonca prednostne - náhradu skutočne vzniknutej škody.

23. Východiskovo zároveň platí, že striktné exaktne skutočné množstvo neoprávneného odberu elektriny nie je možné prakticky žiadnym spôsobom zistiť. Napríklad, nie je v schopnostiach akéhokoľvek znalca späťne ustáliť, aké spotrebiče (resp. prístroje či strojné zariadenia) a akým spôsobom boli používané v dobe neoprávneného odberu; čo opakovane konštatuje súdna prax aj v Českej republike. To znamená, že v otázke ustálenia skutočne vzniknutej škody na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov nemôže ísť/nepôjde o výpočet podľa určitého vzorca (ktorého veličiny bude možné konkrétne vymedziť a premenné do nich „jednoducho“ dosadiť), ale o v zásade voľnú úvahu na základe čo

najkonkrétnejších skutkových okolností týkajúcich sa rozhodného obdobia. Len takouto interpretáciou § 39 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z. je možné naplniť požiadavky zákonodarcu, preferujúceho skutočnú škodu pred fiktívnym stanovením škody, pričom dotknutý prístup dáva garanciu zabránenia nadužívaniu náhradného (fiktívneho) stanovovania výšky škody; v nemalej miere na úkor odberateľa.

24. Pokiaľ ide o spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis (§ 1 ods. 4 písm. b/ vyhlášky č. 154/2005 Z.z.), jedná sa o výpočet (vyložene) fiktívnej škody, ktorý vychádza z hodnoty hlavného ističa, t.j. fakticky z maximálneho množstva elektriny, ktoré by v danom mieste bolo možné odobrať. Takýto spôsob výpočtu nemá žiaden vzťah ku skutočnej spotrebe, ale je výlučne právnym mechanizmom jej stanovenia a nepochybne je vo svojich dôsledkoch zásahom do základného práva vlastníť majetok. Predmetný zásah je dovolený, pokiaľ sleduje legitímny cieľ a zároveň vo vzťahu k nemu je i primeraný. Legitímnosť cieľu je určite splnená, keďže nemožno akceptovať stav, že by neoprávnení odberatelia elektrickej energie neboli fakticky zodpovední/postihnuteľní z toho titulu, že dodávateľ by nebol spôsobilý z titulu dôkaznej núdze preukázať množstvo skutočne neoprávnene odobratej energie.

25. Pri posudzovaní zásady primeranosti je nutné zohľadniť charakter občianskoprávneho inštitútu náhrady škody, ktorý definujú prioritne funkcie kompenzačná a preventívna. Náhrada škoda nemá pôsobiť ako akýsi občianskoprávny trest alebo sankcia; k čomu má fiktívny výpočet „viac než blízko“. Aj na základe vyššie rozoberaného úmyslu zákonodarcu je prioritne žiaduce dosiahnuť stav, aby určená výška škody (neoprávneného odberu) zodpovedala okolnostiam zisteným vo vzťahu k obdobiu, kedy došlo k neoprávnenému odberu a aby paušálne používanie výpočtu fiktívneho odberu nebolo absolútne neprimerané; napr. i z pohľadu predchádzajúcej spotreby. Samozrejme, nie je vylúčené ani skokové zvýšenie spotreby v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, ale uvedené si vyžaduje určité vysvetlenie; t.j. konkrétne skutkové tvrdenie a jeho preukázanie.

26. Doterajšie (všeobecnejšie a východiskové) úvahy odvolacieho súdu možno zhrnúť tak, že v zmysle § 39 ods. 2 zákona č. 655/2004 Z.z. je potrebné prioritne vychádzať z konkrétnych skutkových okolností (slovami zákonodarcu z „objektívnych a spoľahlivých podkladov“) obdobia neoprávnenej spotreby. Osobitne, ak použitie výpočtu fiktívnej spotreby prináša úplne neadekvátne disproporcionálne výsledky vzhľadom k predchádzajúcej i následnej výške spotreby.

27. V posudzovanej veci je rozhodným obdobím - obdobím posudzovaného neoprávneného odberu - veľmi krátky časový úsek od 8.6.2010 do 30.6.2010, t.j. iba 23 dní. K dotknutému obdobiu sa žalobcovi nepodarilo preukázať (a v podstate ani konkrétne tvrdiť) žiadne bližšie okolnosti viažuce sa ku skutočnej spotrebe elektrickej energie žalovaným. Jedinou konkrétnejšie namietanou okolnosťou bol údajný odber energie za účelom prevádzky ČOV. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že v rozhodnom období nedošlo k spracovávaniu odpadových vôd ani zo zariadenia Žilinskej univerzity, ktoré ako jediné bolo na ČOV napojené. Navyše, nebolo relevantne spochybnené žalované tvrdenie, že aj v prípade využívania/napojenia daného zariadenia na ČOV, táto nebola funkčná v užšom slova zmysle (nepoužíval sa motor, ktorý by bol poháňaný elektrickou energiou), ale po naplnení príslušnej zbernej nádoby by sa jej obsah vyviezol „externým spracovateľom“ odpadových vôd.

28. Na druhej strane neobstojí obrana žalovaného, že z hľadiska odberu elektrickej energie bol objekt ČOV absolútne nefunkčný; čo má dosvedčovať znalecký posudok z roku 2006. Jeho obsahu síce zodpovedá záver o značnom poškodení „elektroskrine“, ale z histórie spotreby je nepochybné, že v neskoršom období (t.j. po vypracovaní znaleckého posudku) bol na danom odbernom mieste zaznamenaný odber; osobitne v rokoch 2008 až 2009. Z hľadiska preukázania odberu elektrickej energie po roku 2006 je nepodstatné, či žalovaný opravil, resp. dal opraviť zariadenie zabezpečujúce odber elektrickej energie, eventuálne energiu odoberal prostredníctvom technicky nevyhovujúceho zariadenia.

29. Z histórie spotreby na dotknutom odbernom mieste zároveň vyplýva, že po vykonaní kontroly dňa 30.6.2010 a súvisiacich nevyhnutných technicko-montážnych úkonov opätovne odberné miesto žalovaného vykazovalo spotrebu/odber elektrickej energie. Z daného titulu nie je možné sa stotožniť so záverom okresného súdu, že nakoľko nedochádzalo k žiadnemu odberu, neprichádza do úvahy uloženie povinnosti žalovaného platiť za neoprávnený odber ani z hľadiska jeho (hypotetickej) objektívnej zodpovednosti. Pokiaľ by objekt ČOV mal byť z pohľadu odberu elektrickej energie dlhodobo úplne nefunkčný - ako tvrdí žalovaný - potom by aj v období po 30.6.2010 nevykazoval žiadnu spotrebu;

čo je však v rozpore s objektívne (už funkčným a neporušeným meradlom) zisteným stavom. Inými slovami, z rozoberaných skutkových súvislostí bolo dostatočne preukázané, že k odberu elektrickej energie dochádzalo tiež v rozhodnom období - od 8.6. do 30.6.2010, t.j. v období, keď poškodené, resp. znefunkčnené meracie zariadenie na odbernom mieste žalovaného vykazovalo nulovú spotrebu/odber.

30. Vzhľadom na vyššie uvedené východiská krajský súd nepovažoval za primerané a zodpovedajúce okolnostiam súdnej veci použitie výpočtu fiktívnej spotreby v zmysle dotknutej vyhlášky, ale stanovenie rozsahu neoprávneného odberu „na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov“. Prihliadol najmä na históriu spotreby v období tak pred vykonaním kontroly (zahrňujúcim i bezprostredne predchádzajúci časový úsek od 1.1. do 7.6.2010, kedy bola taktiež vykazovaná nulová spotreba), ako i po vykonaní kontroly. Najväčšie množstvo odobratej elektrickej energie za jednotlivé odpočtové obdobia - cca polročné - činilo 671 kWh.

31. Z daného hľadiska by bolo značne neadekvátnym akceptovanie žalobcom tvrdeného rozsahu neoprávneného odberu za 23 dní vo výške 4.703 kWh (ako by vyplývalo z výpočtu prostredníctvom fiktívneho odberu), t.j. za polrok cca 36.800 kWh. Išlo by takmer o 55 násobok najväčšieho množstva reálne odobratej elektrickej energie v predchádzajúcom, resp. neskoršom období. Aj pri zohľadnení hypotetickej úvahy, že práve v čase neoprávneného odberu dotknutý odberateľ maximálne využíval elektrickú energiu, je fiktívne stanovené množstvo elektrickej energie absolútne neprimerané. Osobitne, ak na zmluve o dohode o dodávke elektrickej energie (prílohou obálka č.l. 108) priamo zamestnanec žalobcu poznamenal, že „odber bude slúžiť ako chata. ČOV sa nepoužíva“.

32. Nadväzne krajský súd na základe ustálených objektívnych a spoľahlivých zistení v zmysle § 39 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z. považoval za primerané stanovenie posudzovaného neoprávneného odberu v období 23 dní mesiaca jún 2010 v rozsahu 200 kWh. Takéto vymedzenie rešpektuje rámec daný históriou spotreby a dostatočne - zodpovedajúco spoločenskej požiadavke - reaguje aj na legitímny cieľ zásahu do práva vlastníť majetok pri znášaní dôsledkov (objektívnej) zodpovednosti za škodu v súvislosti s neoprávneným odberom. Je potrebné dodať, že i takto stanovený rozsah neoprávneného odberu predstavuje cca 5-6 násobok najväčšieho nameraného (reálneho) odberu na predmetnom odbernom mieste. Z daného titulu odvolací súd dospel k záveru, že predmetný prístup plne rešpektuje reparačnú a preventívnu funkciu inštitútu zodpovednosti za škodu. Keďže cena kWh v predmetnom období a v danej tarife (D2) činila 0,126 eur, vo finančnom vyjadrení ide o sumu 25,20 eur (200 x 0,126).

33. Vo zvyšnej časti krajský súd návrh/žalobu žalobcu na uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť za samotný neoprávnený odber (t.j. mimo tzv. zisťovacieho poplatku) zamietol. Zamietnutie sa týka v plnej miere tiež uplatňovaného príslušenstva - úroku z omeškania. V otázke nároku na úrok z omeškania bolo podstatným nielen to, že dotknutú sumu určil až odvolací súd na základe úvahy vychádzajúcej z § 39 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z.z., ale predovšetkým fakt, že žalobca žalovanému zaslal iba prvotnú faktúru/vyúčtovanie, ktorá znela na sumu 4.761,13 eur a (najmä) vychádzala z absolútne odlišného rozhodného obdobia. „Prepracovanú“ faktúru (č.l. 57), ktorá súvisela i s čiastočným späťvzatím návrhu/žaloby v priebehu konania, žalobca zaslal už iba svojmu vtedajšiemu právnenému zástupcovi Mgr. Karmanovi; žalovaný sa tak v súvislosti s úhradou za neoprávnené odobratú elektrickú energiu nedostal do omeškania.

34. V dôsledku zmeny rozsudku okresného súdu krajský súd podľa § 396 ods. 2 CSP rozhodoval o nároku na náhradu trov celého (prvoinštančného, odvolacieho a v zmysle § 453 ods. 3 CSP taktiež dovolacieho) konania. Je nepochybné, že žalobca procesne zavinil zastavenie konania v časti o zaplatenie 3.618,03 eur s príslušenstvom. V tejto časti totiž vzal návrh na začatie konania/žalobu späť bez toho, aby zo strany žalovaného došlo k plneniu/uspokojeniu jeho pôvodne uplatňovaného nároku. Nadväzne žalobcu v danej časti (tvrdeného) nároku v zmysle § 256 ods. 1 CSP zaťažuje povinnosť náhrady trov protistrane (bližšie tiež napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 49/1993).

35. Vo zvyšnej časti nároku (o zaplatenie 1.143,10 eur s príslušenstvom), ktorá bola predmetom bezprostredného meritórneho posúdenia, bol žalobca v konečnom dôsledku úspešný len v rozsahu 185,85 eur; čomu zároveň zodpovedá neúspech v časti o 957,25 eur. Celkovo tak „neúspech“ žalobcu z finančného pohľadu predstavuje sumu 4.575,28 eur (3.618,03 + 957,25); v percentuálnom vyjadrení uvedené zodpovedá pomeru úspech strán sporu 4% : 96% . To znamená, že tzv. čistý neúspech žalobcu (a súčasne čistý úspech žalovaného) predstavuje 92 %, v ktorom rozsahu odvolací súd rozhodol o nároku žalovaného na náhradu trov konania voči. Len pre úplnosť krajský súd dodáva, že pri rozhodovaní

o výške trov (vyšším súdnym úradníkom súdu prvej inštancie - § 262 ods. 2 CSP) je namieste zohľadňovať hodnotu predmetu sporu po (zásadnom) čiastočnom späťvzatí žaloby, ako aj otázku (ne)účelnosti trov pri prezentovaní argumentácie/obrany (o neexistencii zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú neoprávneným odberom), ktorá nebola posúdená ako vecne správna.

36. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.